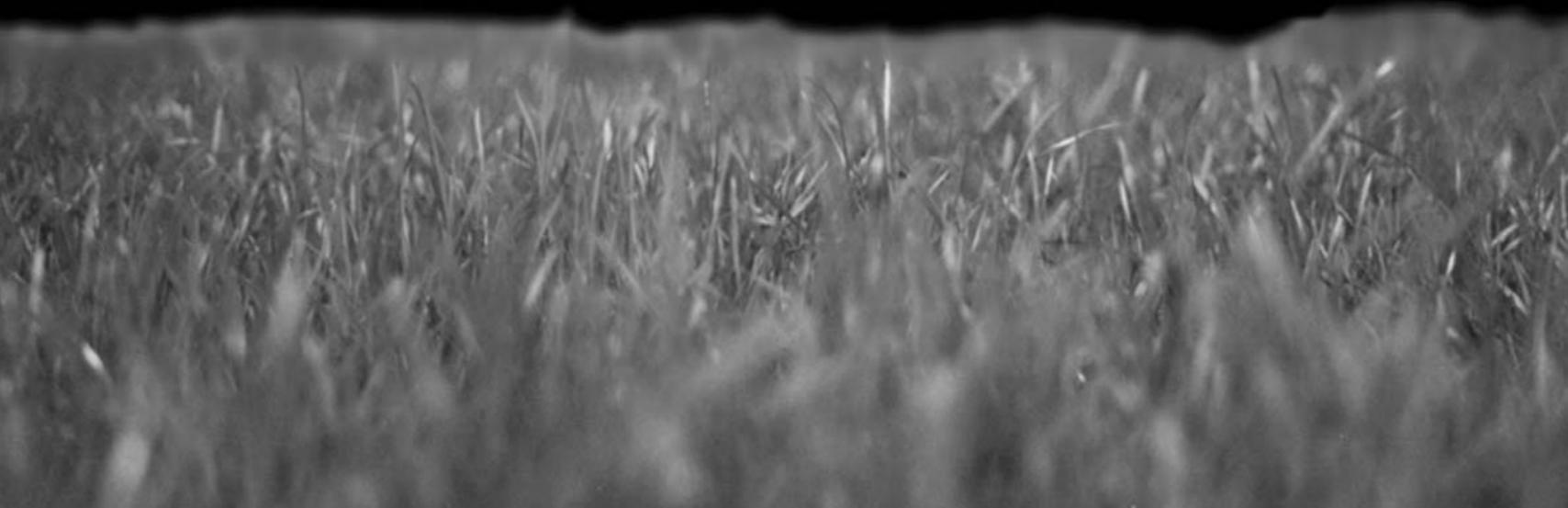

MARKO ČRTAÑEC
VRTOVÍ BJØR HØRMSHELD

ŠTIRIINŠTÍRideset let prej

MARKO ČRTANEC: VRTOVI BJOR HAREMSHELD

Nekoč je živila deklica z imenom Bjor. Dan za dnem se je igrala na domačem vrtu in raziskovala njegove kotičke. Nekega popoldneva pa je ugotovila, da na njenem vrtičku ni več niti najmanjšega prostorčka, ki ga ne bi pretaknila, zato si je zaželeta pokukati v vrtove, kjer živijo drugi ljudje.

Prosila je prijatelja Škrata, da ji izpolni željo. "Ne morem te odpeljati v vse vrtove, šest milijard jih je in če bi se vsak dan igrala v enem, bi morala živeti milijon šeststo triinštirideset tisoč osemsto petintrideset let. Sicer pa dobro veš, da smo škratje izjemno zaposleni, kje pa naj najdem toliko časa. Lahko pa ti pokažem sedem vrtov, vsak dan v tednu enega."

Prvi vrt se je imenoval Ponedeljek. Ure in ure sta Bjor in Škrat hodila po dolgi črni cesti. Sprva se je deklica kratkočasila s tem, da je ugibala, kaj se bo pokazalo za naslednjim ovinkom. A vedno jo je pričakala samo neskončna črna črta in igra ni bila več zanimiva. Pela je, a je zmanjkalo pesmic, ki jih je poznala. Štela je korake, pa so številke postale prevelike. Cesti pa ni in ni hotelo biti konca. Pošteno so jo že bolele noge. Potiho se je jezila na Škrata, kam jo je pripeljal. "Če so vsi vrtovi tako dolgočasni, kot je tale, potem nočem videti nobene-ga več," je sklenila.

Do naslednjega dne pa se je potolažila in komaj je čakala, da stopi v Torek. Škrat jo je peljal na potep okoli tol-muna. Bjor je ugotovila, da se lahko v gladini vode ogleduje kot v zrcalu. Pačila se je in se smejala svojim

podobam. Poleg svojega obraza je v vodi opazila še mnogo drugih. Zaman se je ozirala okoli sebe, da bi ugotovila, kdo se še ogleduje v vodi. "Najbrž živijo tam spodaj," je razmišljala. Ogovarjala je obraz za obrazom in vsak ji je hitel pričevat svojo zgodbo. Do večera jih je slišala toliko, kot je dni v letu.

Sreda je bila okrogla in igriva. Bjor in Škrat sta se skrivala med kroglami. Deklici je vedno uspelo najti Škrata, saj ga je izdajal njegov dolg rep, ki je kukal izza kakšnega kupa. Zelo je bila ponosna nase. Potem sta balinala in ko sta se naveličala tudi tega, je Bjor pričela zlagati krogle. Nastajali so visoki nebotičniki, nizke hišice, trgovine, šole, gasilski domovi, igrišča, drevesa. V mraku sta se poslovila od Okroglega mesta 468.

Naslednji dan sta se znašla v popolnoma beli valoviti pokrajini. Bjor je opazila, da z vsakim korakom na tleh pušča odtise. Primerjala je svojo majhno sled s Škratovo ogromno. Sezula je čevlje, droben pesek je bil topel in prjetno jo je žgečkal, ko je s stopali risala slike vanj. Pomagala si je tudi z rokami, prsti so puščali drugačne sledi. Nato je zakopala roke in noge v pesek in lenobno uživala v Četrtku. Tako mirne pokrajine do sedaj še ni videla.

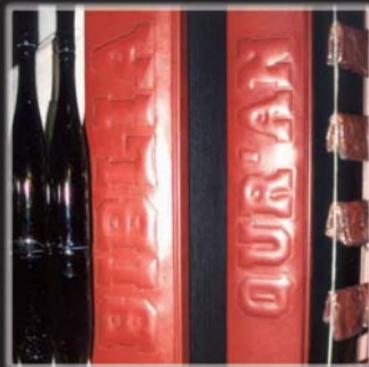
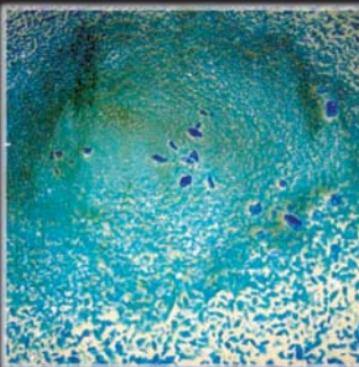
Petek je bil zelen. Bjor in Škrat sta se sprehajala po travniku. Deklica je božala mehko podlago, ki jo je vabila, da se uleže nanjo. Prislonila je glavo čisto k tlom in poslušala travo, kako raste. Štela je zelene bilke in se spraševala, ali jih je zadosti, da bi vsem ljudem podarila eno. V štetju in izračunih jo je dohitela noč.

Škrat ji je obljubil, da ju bo v sobotinem vrtu pričakal poseben gost. Bjor ni vedela, kdo je to Alkimist. Vendar je takoj, ko ga je zagledala, ugotovila, da so ji alkimisti všeč. Pustil je, da se je igrala z njegovo dolgo brado. V svoji torbi je nosil ogromno novih igrac, lončke, stekleničke, barve, kamne. Pričevoval ji je o nastanku

kristalov, pokazal ji je, kako spreminjajo barvo. Najbolj so jo navdušili modro zeleni kristalčki, ki so nastajali v posebni posodi. Deklica je bila prepričana, da so svetlikajoči kamenčki zelo dragoceni.

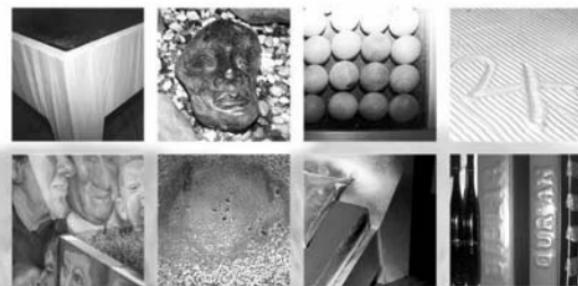
Za konec jo je Škrat popejal v najlepši vrt. Imenoval se je Nedelja. Hodila sta po debelih rdečih preprogah, prepredenih z zlatom. Vse se je bleščalo. Od daleč se je slišala glasba in Škrat je deklico povabil na ples. Vrtela sta se in vrtela. Stopala so se neslišno ugrezala v mehko podlago. Bjor je postajala utrujena. Vrtenje in nežni zvoki so jo zazibali v spanec z zlatimi sanjami. V njih se je še enkrat sprehodila skozi vse vrtove in si v vsakem izbrala najlepše.

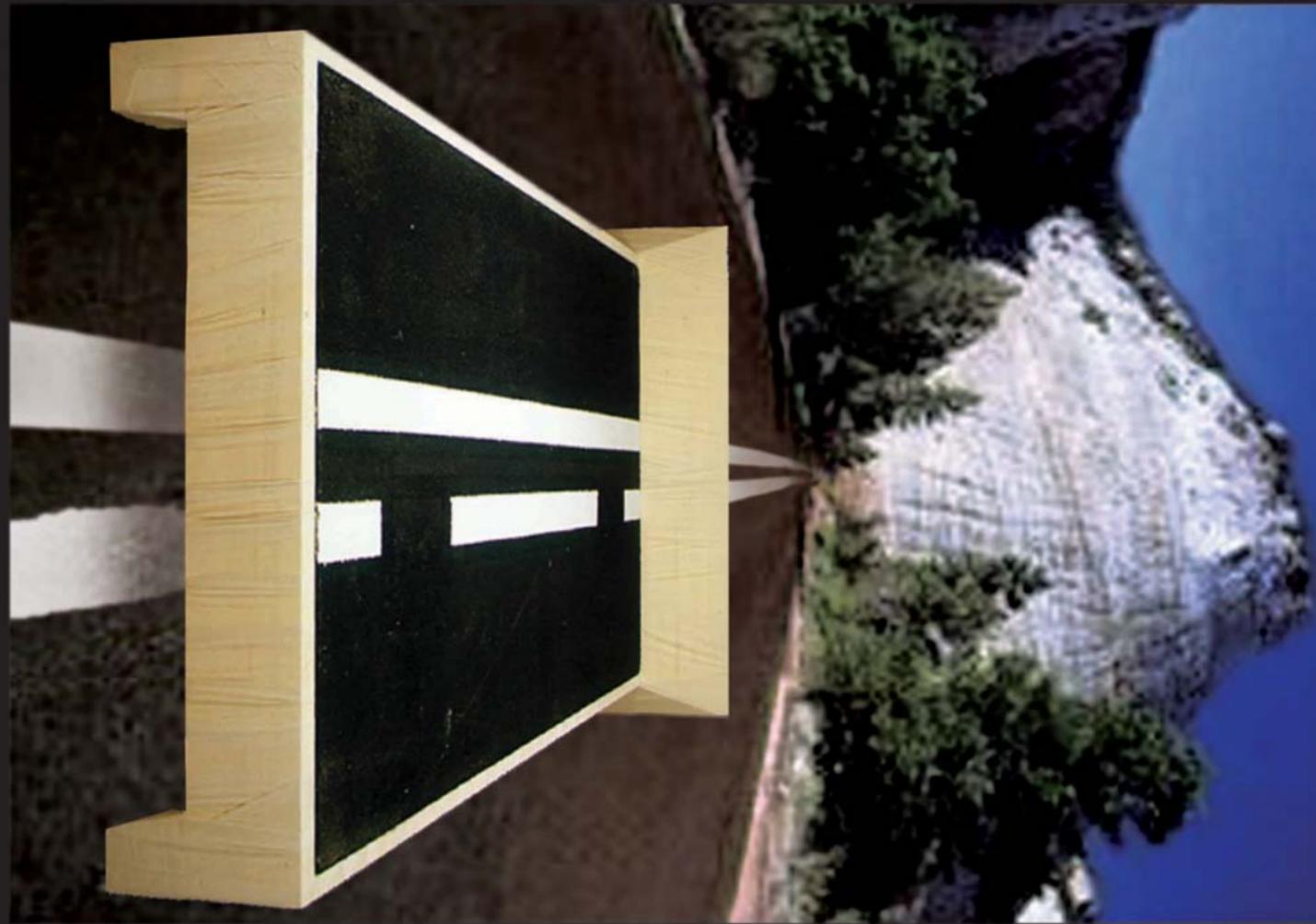
Zjutraj je Bjor zbudil strašen trušč. Ljudje so tekali na vse strani, kričali, noreli, vladala je grozna zmeda. Poskušala je ugotoviti, kaj se dogaja, in iz ujetih besed je sestavila, da nekega mesta in ljudi v njem ni več. Mesta, ki je bilo je takšno, kot ga je gradila v sanjah. Vedela je, da je ta dan drugačen od drugih. Bil je osmi dan. Vrtov, v katerih se je igrala, ni bilo več.

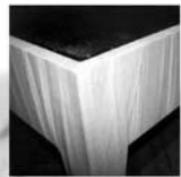
MĀRKO ČRTANEC
VRTOVI BJØR HØRMØRD

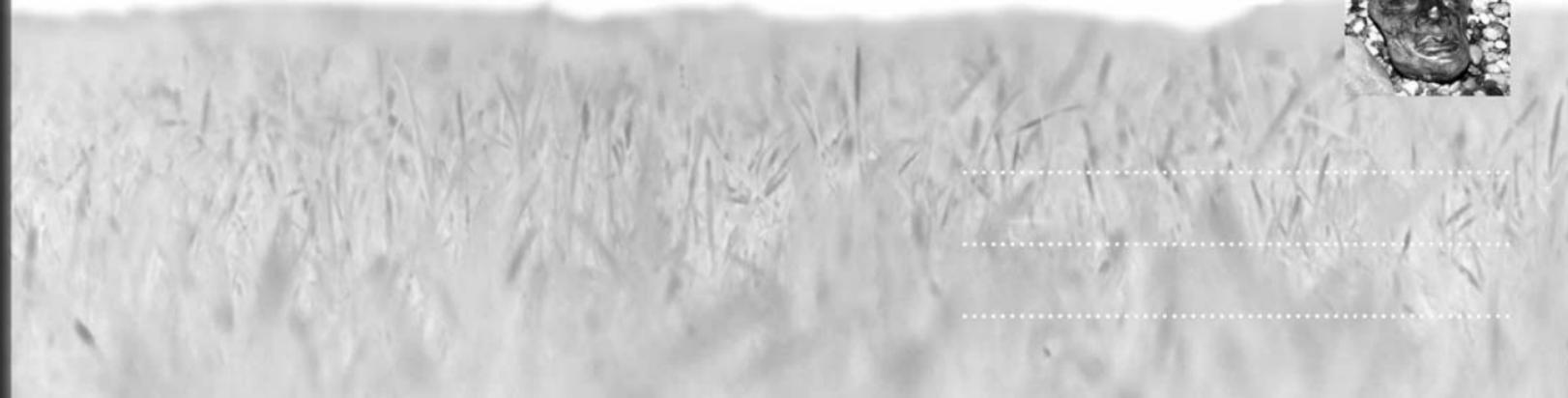
MĀRKO ČRTĀČEC · PONDEJĀK

MARKO ČRTAÑEC · TORK

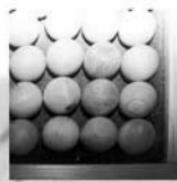

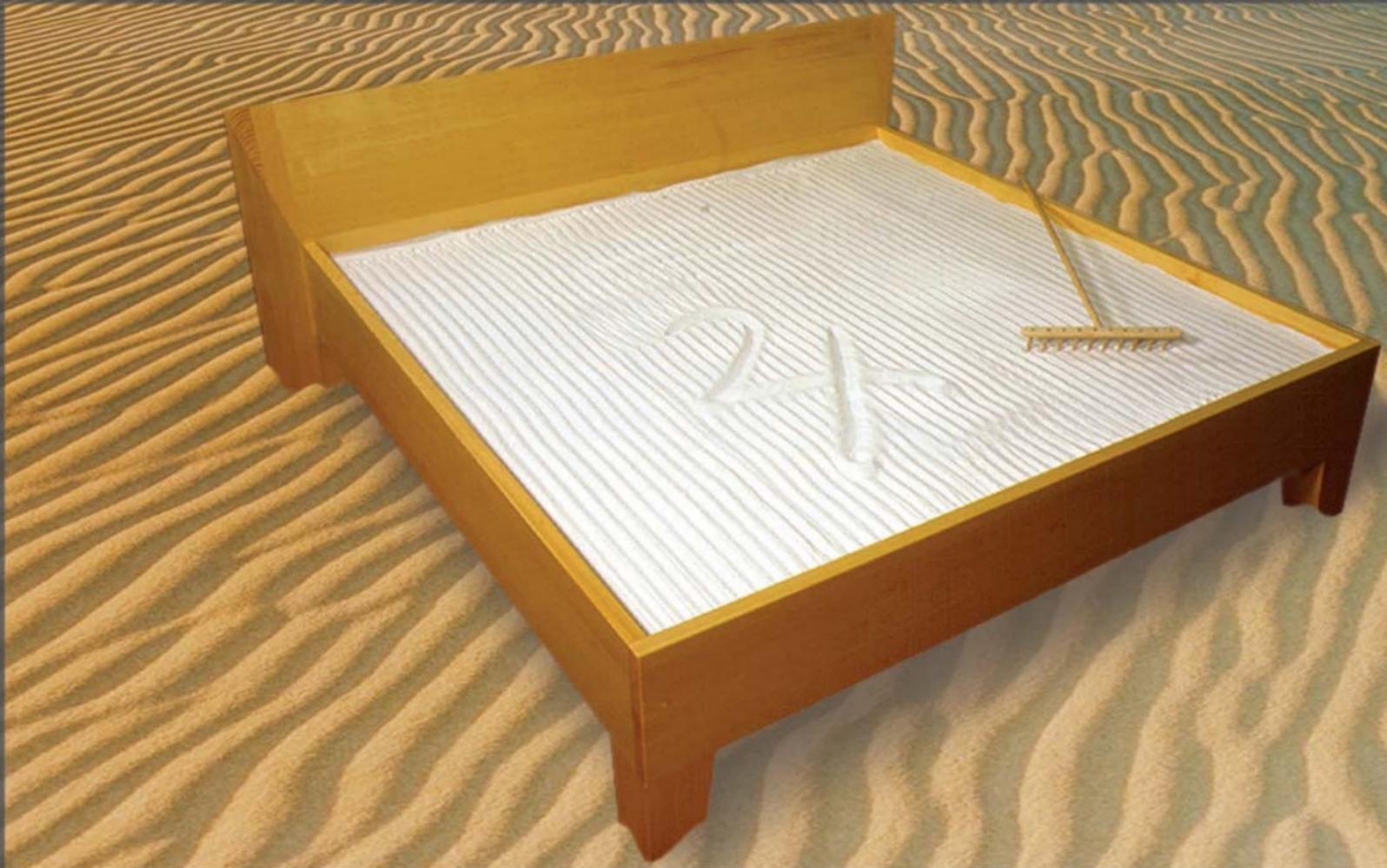
ZALOŽNIK: KULTURNO IZOBRAŽEVALNO DRUŠTVO KIBLA, WWW.KIBLA.ORG, TEL.00386.2.229 40 12 # TISK: BEZ JAK. TISK MARIBOR

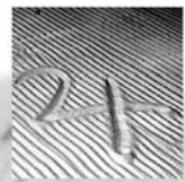
MARKO ČRTAČEC · SREDO

MÁRKO ČRTAÑEC - ČETRTEK

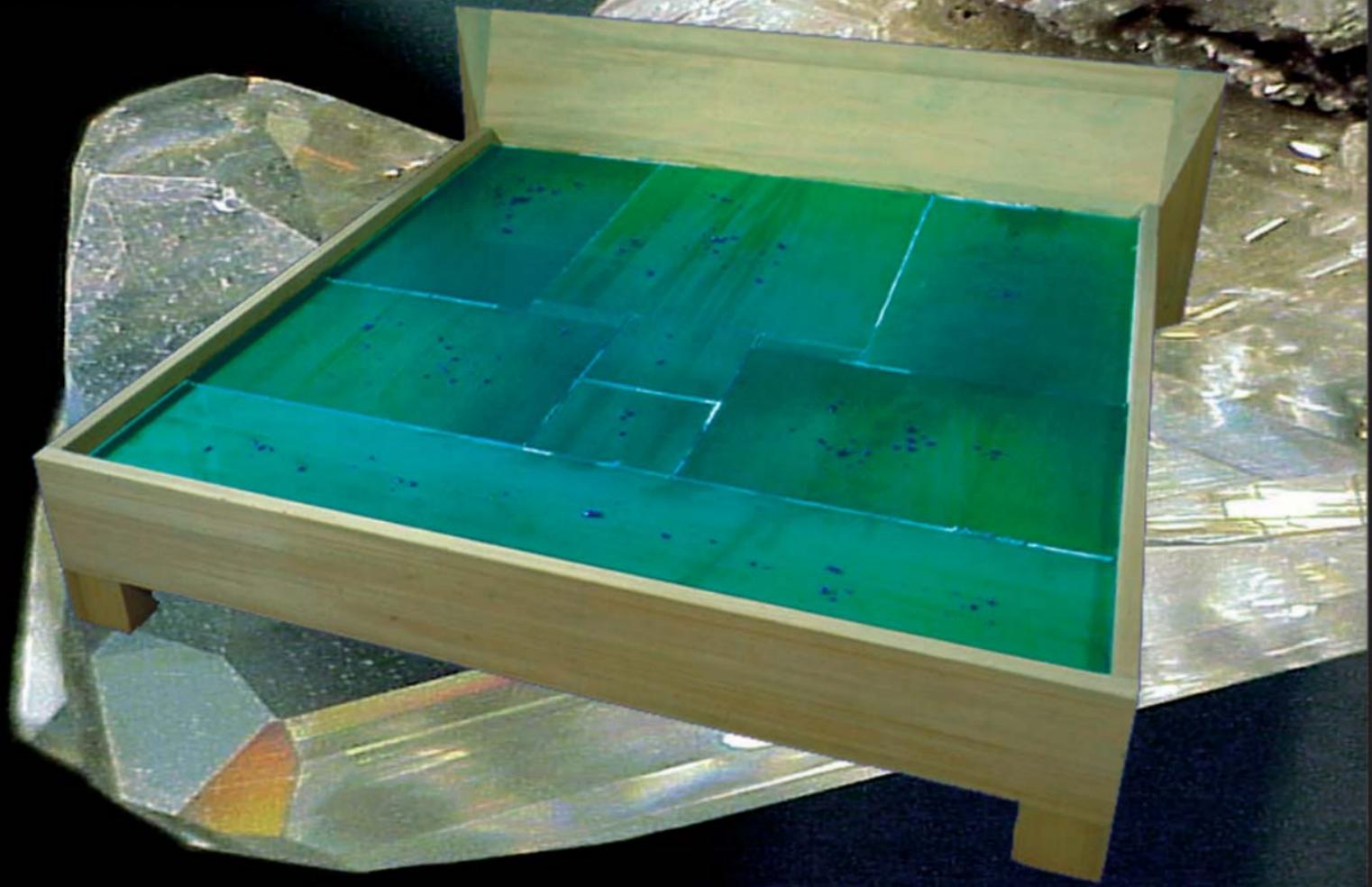

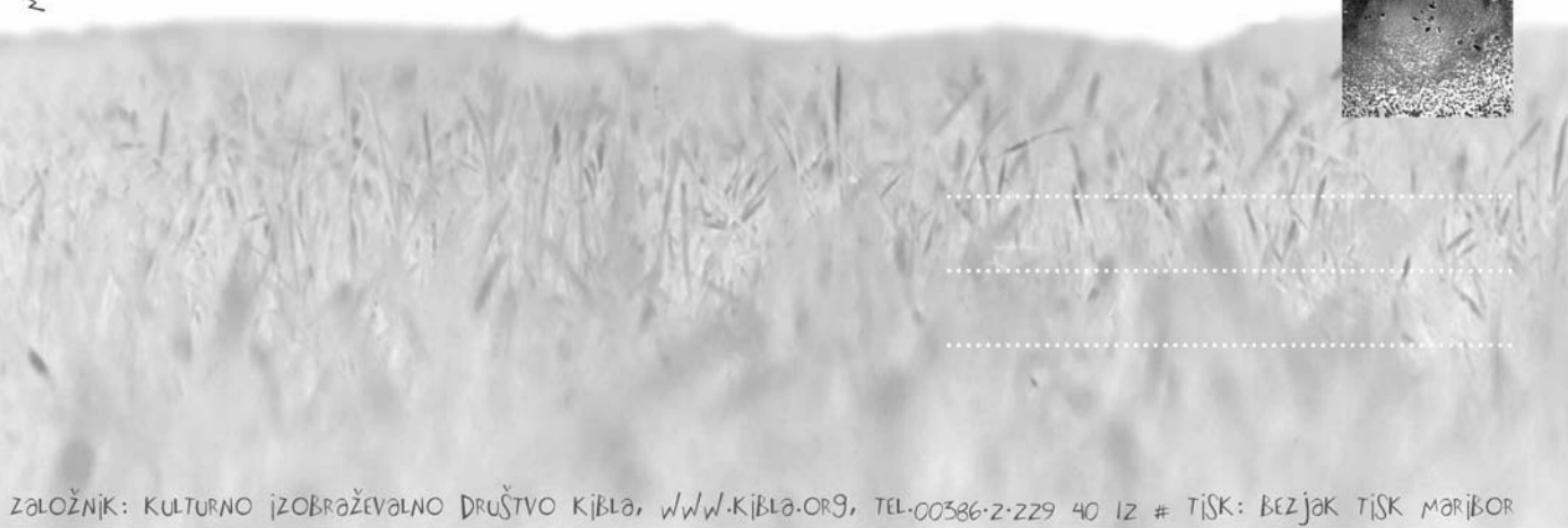
MARKO ČRTAČEC · PETEK

MARKO ČRTAÑEC · SOBOTÁ

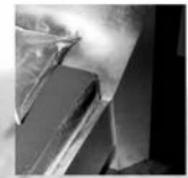

ZALOŽNIK: KULTURNO IZOBRAŽEVALNO DRUŠTVO KIBLA, WWW.KIBLA.ORG, TEL.00386-2-229 40 12 # TISK: BEZJAK TISK MARIBOR

MÁRKO ČRTANC - NEDELJŠA

MÁRKO ČRTAÑEC · OSMI DAN

PONEDELJEK:

140 x 200 cm / les, obveza / asfalt

TOREK:

180 x 200 cm / les, akrilni lak / kamenje, voda

SREDA:

140 x 200 cm / les, čebelji vosek, kadmij / kokos, lesene krogle

ČETRTEK:

196 x 198 cm / les, akrilni lak / pesek, grablje

PETEK:

200 x 200 cm / les, olje - Jurij Kalan / trava

SOBOTA:

200 x 200 cm / les / modra galica - Dušan Kirbiš

NEDELJA:

140 x 200 cm / les, pozlata, šelak / lateks, kokos, žamet, brokat

OSMI DAN:

180 x 200 cm / les, akrilni lak / steklenice, kit, knjigi Biblia in Qur'an

CIP - Kataložni zapis o publikaciji
Univerzitetna knjižnica Maribor
730.071:929 Črtanec M.
821.163.6-32

ISBN 961-6304-05-4

47449855

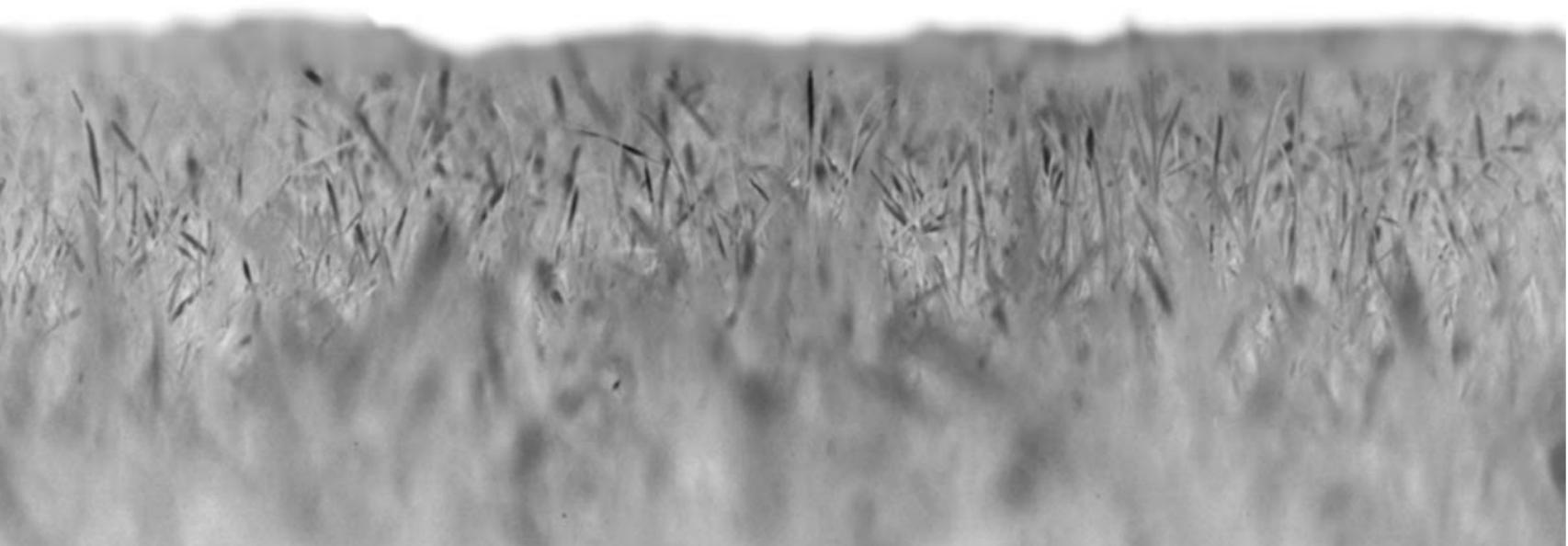
ČRTANEC, Marko

Vrtovi Björn Haremsheld / (ljumetnik in) spremni tekst) Marko Črtanec; avtorska dela Jurij Kalan, Dušan Kirbiš; prevodi Mia Pavešič... (et al.); fotografije Miha Škerlep). - Maribor: Kulturno izobraževalno društvo Kibla, 2002. - (Zbirka Tox; letn. 8)

Besedilo v slov. in prevodi v angl., ital. in nem.

COBISS-ID 47 449857

Katalog je izdan ob razstavi eksponatov v Kiblini galeriji KiBela decembra 2002.

Marko Črtanec: Vrtovi Bjor Haremsheld / založnik: Kulturno izobraževalno društvo Kibla / za založbo: Peter Tomaž Dobrila / zbirka TOX, letnik 8 / urednika: Aleksandra Kostić, Peter Tomaž Dobrila / spremni tekst: Marko Črtanec / lektura: Nina Fürst / prevodi: Mia Pavesič, Jure Bizjak, Olga Markelj in Miha Presker / fotografije: Miha Škerlep / avtorska dela: Jurij Kalan, Dušan Kirbiš / oblikovalska zasnova: Marko Črtanec in Nina Fürst / oblikovanje in produkcija: Dejan Štampar in Miha Presker za Kibla.TIF / fotoliti: CAD Design / tisk: Bezjak tisk, Maribor / leto in kraj izdaje: 2002, Maribor, Slovenija / naklada: 1000

KIBLA

A close-up photograph of a lush, green grassy field occupies the lower half of the frame. The grass is in sharp focus in the foreground, creating a sense of depth. In the lower right quadrant, the word "KIBLA" is printed in large, bold, black capital letters. The letters are slightly transparent, allowing the green grass to be seen through them.